

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ
I ZDROWOTNEJ**

***BILANS POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA ROK 2010***

Luty 2010

Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2010 r. opracowany przez samorządy terytorialne z terenu Województwa Świętokrzyskiego

Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej należy do zadań własnych samorządu województwa i jest realizowane zgodnie z art. 21 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.). Na podstawie danych zebranych z Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie powstała zbiorcza informacja o potrzebach finansowych na świadczenie różnych form pomocy przez instytucje i placówki pomocy społecznej. Bilans potrzeb zawiera również informacje na temat inwestycji z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowanych bądź zaplanowanych do rozpoczęcia w 2010 r.

Ze względu na odmienny zakres zadań dla gmin i powiatów w zakresie pomocy społecznej przygotowano specjalne narzędzie do prezentacji powyższych potrzeb z podziałem na kompetencje właściwe dla Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie. Wyszczególnione obszary działania uporządkowano według następującego zestawienia:

Samorządy Gminne:

- Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych.
- Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych.
- Potrzeby w zakresie kosztów prowadzenia i utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej.
- Potrzeby w zakresie inwestycji w infrastrukturę socjalną, kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w roku 2010.
- Potrzeby w zakresie zatrudnienia w jednostkach pomocy społecznej.
- Potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Powody ubiegania się o pomoc społeczną.
- Potrzeby w zakresie opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz emerytalno rentowe klientom pomocy społecznej.
- Potrzeby w zakresie działań w ramach gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w 2010 roku.

Samorządy Powiatowe:

- Potrzeby w zakresie utrzymania i prowadzenia Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie.
- Potrzeby w zakresie zatrudnienia w Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie.
- Potrzeby w zakresie zatrudnienia w 2010 roku w innych jednostkach pomocy społecznej o zasięgu powiatowym.
- Potrzeby w zakresie kosztów funkcjonowania rodzin zastępczych.
- Potrzeby w zakresie zadań własnych powiatu – pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.
- Potrzeby w zakresie kosztów utrzymania dzieci z ternu powiatu umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu.
- Inne potrzeby wynikające z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
- Potrzeby w zakresie tworzenia i wdrażania programów pomocy dziecku i rodzinie.
- Potrzeby w zakresie udzielania pomocy uchodźcom i cudzoziemcom
- Potrzeby w zakresie zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
- Potrzeby w zakresie kosztów utrzymania i prowadzenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym finansowanym z budżetu powiatów ze środków na pomoc społeczną.
- Potrzeby w zakresie inwestycji w infrastrukturę socjalną kontynuowane lub planowane do rozpoczęcia przez powiat w 2010 roku.

Informacje o zbieraniu danych do bilansu potrzeb z zakresu pomocy społecznej zostały opublikowane na portalu internetowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Wszystkie gminy i powiaty na terenie województwa świętokrzyskiego zostały powiadomione o sposobie zbierania i terminach nadsyłania danych oraz o ustawowym obowiązku Samorządu Województwa Świętokrzyskiego przekazania bilansu Wojewodzie Świętokrzyskiemu.

Powstały dokument stanowi zbiorczy wynik zebranych potrzeb niezbędnych do realizacji zadań pomocy społecznej, określonych przez dyrektorów/kierowników i głównych księgowych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie

Prezentowany bilans stanowi zatem nie tylko ważne źródło informacji o nakładach finansowych niezbędnych w pomocy społecznej, ale także wskazuje na priorytetowe zadania w ramach posiadanych przez gminy i powiaty kompetencji ustawowych. Szczegółowa analiza zebranego materiału może stanowić cenne źródło informacji przy planowaniu przyszłej alokacji środków finansowych na zadania pomocy społecznej w ramach prowadzonej polityki społecznej w regionie.

I. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH NA ROK 2010

I.1. Potrzeby w zakresie zadań zleconych

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę (art. 18 ustawy o pomocy społecznej) należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

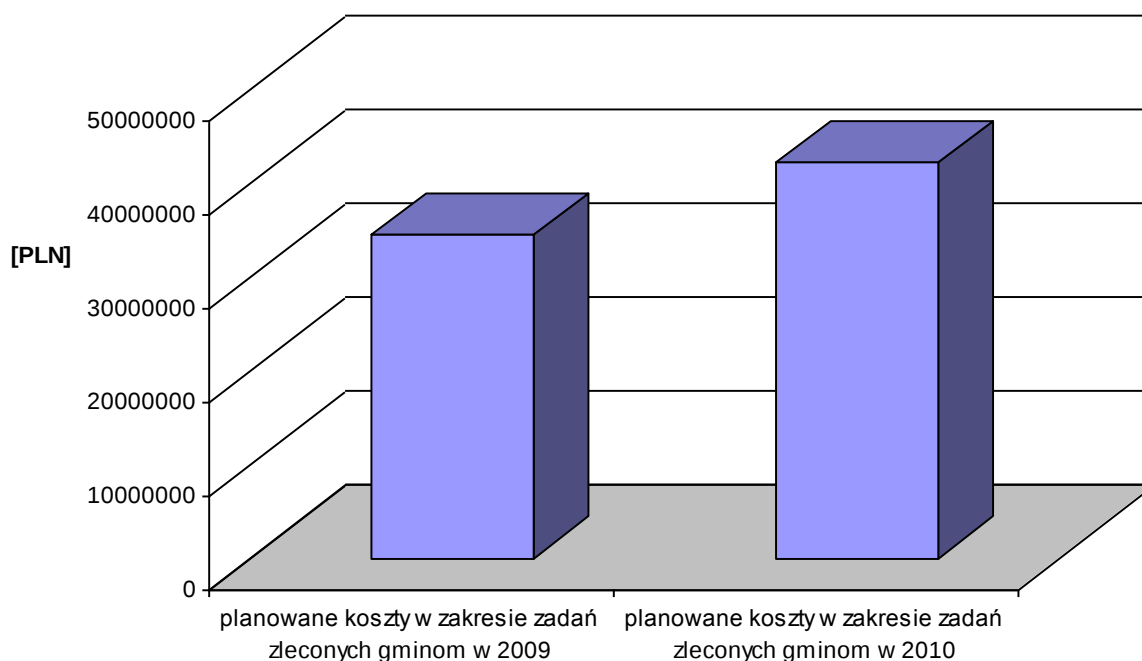
Ponadto zadaniem takim jest prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej jest również przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom.

Tabela 1. Zadania zlecone gminom

Lp.	Formy pomocy	Planowana liczba osób wymagających pomocy w 2010r.	Planowana liczba świadczeń	Planowany koszt świadczeń w 2010r. Ogółem (w zł)
1.	Zasiłki stałe – ogółem	7 646	78 357	29 100 684
	w tym przyznane dla osoby:			
1a	samotnie gospodarującej	5 777	59 389	22 416 696
1b	pozostającej w rodzinie	1 942	19 203	5 860 628
2.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	812	1 569	1 087 016
3.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	957	189 522	7 987 682
4.	Utrzymanie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8 984	X	4 024 384

Powyższa tabela nr 1 przedstawia kwoty jakie Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie świętokrzyskim planują w 2010 roku przeznaczyć na realizację zadań zleconych jak również planowaną liczbę osób będących beneficjentami świadczeń realizowanych w ramach zadań zleconych gminom. W tabeli tej zawarta jest liczba świadczeń planowanych do realizacji przez ośrodki pomocy społecznej w 2010 roku. Z zaprezentowanych w tabeli danych wynika, iż potrzeby samorządów gminnych na realizację zadań zleconych w woj. świętokrzyskim wynoszą **42 199 766,00 zł**. W strukturze planowanych kosztów na powyższe zadania, na pierwszym miejscu znajdują się planowane wydatki na zasiłki stałe jest to: **29 100 684,00 zł** co stanowi **68,95%** ogółu tychże kosztów. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną stanowią najniższą kwotę w planowanych potrzebach ośrodków pomocy społecznej na zadania zlecone gminom: **1 087 016,00 zł** co stanowi **2,57%** w strukturze planowanych potrzeb.

Wykres nr 1. Planowane koszty samorządów gminnych w zakresie zadań zleconych w latach 2009 oraz 2010

Planowane koszty na realizację zadań zleconych samorządu gminy w roku 2009 to **34 415 293,00 zł** natomiast potrzeby na 2010 rok w powyższym zakresie to **42 199 766, 00 zł**. Stanowi to wzrost planowanych potrzeb o 23% w stosunku do roku 2009.

1.2. Potrzeby w zakresie zadań własnych

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nałożyła na gminy trzy rodzaje zadań:

1. zadania własne,
2. zadania własne o charakterze obowiązkowym,
3. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Zadania własne

Do zadań własnych gminy (art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych oraz przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, a także prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej

i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki oraz podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Ponadto do tego rodzaju zadań należy współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Zadania własne o charakterze obowiązkowym

Kolejna grupa to zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej), do których zalicza się:

- opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi: matką, ojcem lub rodzeństwem,
- pracę socjalną,

- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Tabela 2. Zadania własne gmin

Lp.	Forma pomocy	Planowana liczba osób wymagających pomocy w 2010r.	Planowana liczba świadczeń	Planowany koszt świadczeń w 2010r. ogółem (w zł)
1.	Zasiłki okresowe - ogółem	19 075	90 661	21 940 109
	w tym:	0	0	0
	środki własne	3 710	16 760	2 562 066
	Dotacja	15 222	78 727	19 240 455
	w tym przyznane z powodu (z wiersza 1):	0	0	0
1a	Bezrobocia	11 885	60 310	14 757 996
1b	długotrwałej choroby	2 572	12 788	3 353 486
1c	Niepełnosprawności	1 774	8 937	2 507 973
1d	możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego	118	523	126 363
2.	Zasiłki okresowe przyznane do wysokości 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem osoby/rodziny (z zasiłków okresowych - ogółem)	14 557	75 130	20 149 048
3.	Zasiłki okresowe (tj. część przewyższająca minimalną wysokość zasiłku określoną w art.38 ust.3) przyznana w celu wsparcia realizacji kontraktu socjalnego, programu aktywności lokalnej lub w przypadku realizacji innych form pracy socjalnej	2 327	10 818	995 562
4.	Schronienie	784	10 056	815 798
5.	Posiłki - ogółem (suma wierszy: 5a+5b)	50 982	7 164 849	31 993 482
	w tym:			

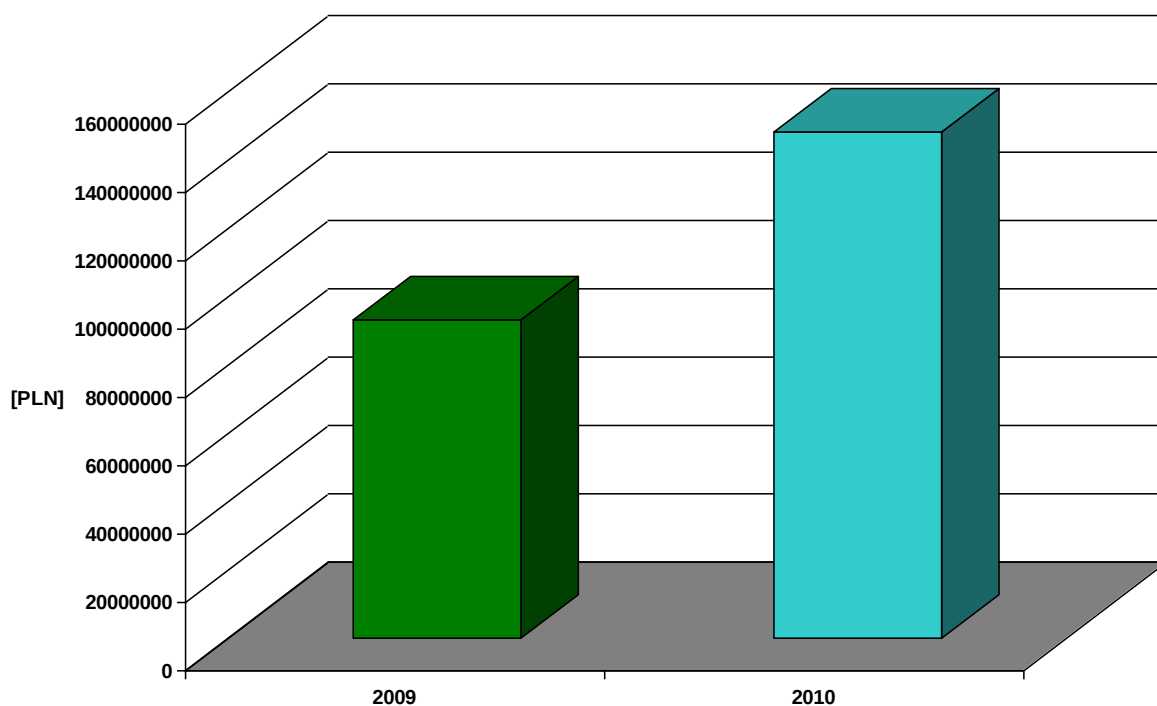
5a	posiłek dla dzieci	38 581	5 403 132	19 925 836
5b	posiłek dla osób dorosłych	12 401	1 816 177	12 146 562
6.	Ubranie	763	1 459	265 700
7.	Usługi opiekuńcze - ogółem	4 729	1 658 894	20 663 812
	w tym:			
7a	Usługi specjalistyczne	490	99 011	2 932 124
8.	Sprawianie pogrzebu	212	212	823 158
9.	Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w dps-ie	1 104	13 996	26 581 724
10.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby rezygnujące z zatrudnienia w związku ze sprawowaniem opieki nad ciężko chorym członkiem rodziny	136	1 490	152 986
11.	Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach - ogółem	138	13 173	551 900
	w tym:			
11a	opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego	125	13 060	517 000
11b	w mieszkaniach chronionych	19	185	64 900
12.	Zasiłki na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ.	139	610	96 080
	w tym dla: osób bezdomnych	41	107	29 130
13.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	401	429	778 000
14.	Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego	54	57	4 900
15.	Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	40 756	266 593	22 439 725
	w tym: zasiłki specjalne celowe	6 174	11 265	1 972 510
16.	Świadczenie pracy socjalnej - ogółem	4 379	x	X
	w tym: prowadzonej w oparciu o:			
16a	kontrakt socjalny	3 085	x	X
16b	indywidualny program wychodzenia z bezdomności	124	x	X
16c	indywidualny program integracji	570	x	X
16d	program aktywności lokalnej	600	x	X
17.	Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	6 694	x	X
18.	Interwencja kryzysowa	1 468	x	X
19.	Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie - ogółem	5	5	29 500
	w tym:			
19a	w naturze	0	0	0
19b	Zasiłki	4	4	28 000
19c	Pożyczka	1	1	1 500

W tabeli nr 2 przedstawione są potrzeby samorządów gminnych w zakresie wykonywania zadań własnych. Tabela ta zawiera dane dotyczące kosztów planowanych na poszczególne zadania, liczbę osób wymagających pomocy społecznej w 2010 roku oraz planowaną liczbę poszczególnych świadczeń. Planowany koszt świadczeń na realizację zadań własnych przez samorządy gminne w 2010 roku wynosi **148 479 308,00 zł**.

W planowanych kosztach na realizację zadań własnych, należy podkreślić świadczenia na które gminny planują przeznaczyć największe środki są to: posiłki w tym posiłki dla dzieci

i posiłki dla dorosłych – **31 993 482, 00zł.** co stanowi **21,54%** całości planowanych środków, odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w Domu Pomocy Społecznej – **26 581 724, 00zł.** co stanowi **17,90%** całości planowanych środków, inne zasiłki celowe i w naturze **22 439 725, 00zł** co stanowi **15,11%** całości planowanych środków, zasiłki okresowe – **21 940 109zł.** co stanowi **14,77%** całości planowanych środków.

Wykres nr 2. Planowane koszty samorządów gminnych w zakresie zadań własnych w latach 2009 oraz 2010.

*Potrzeby na realizację zadań własnych samorządów gmin na 2010 rok wzrosły w stosunku do potrzeb sygnalizowanych w 2009 roku z kwoty **93 210,658zł** do **148 281 482, 00zł.***

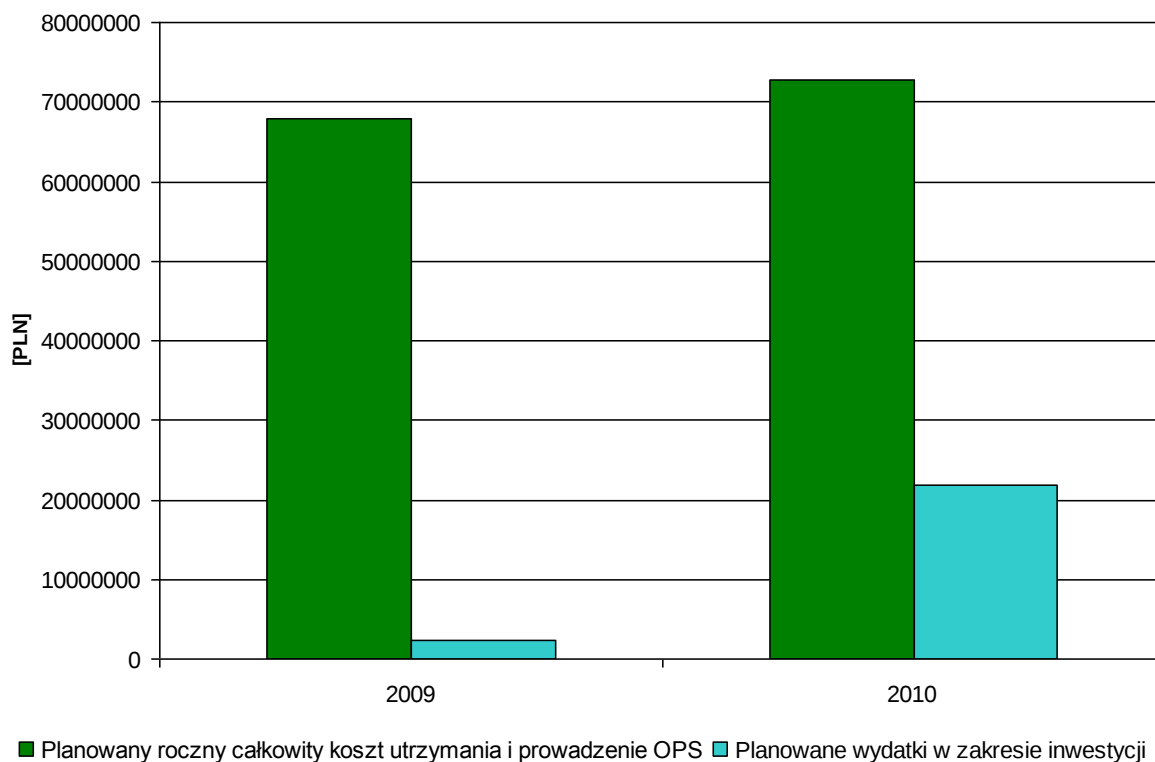
I.3. Potrzeby w zakresie prowadzenia i utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej

Tabela 3. Prowadzenie i utrzymanie Ośrodków Pomocy Społecznej

Lp.	Wyszczególnienie	Planowany roczny całkowity koszt utrzymania i prowadzenia ośrodków pomocy społecznej w zł.
1	<i>Ośrodki Pomocy Społecznej Ogółem (wiersz 2+3+4+5+6),</i>	72 783 326
2	<i>Planowane Inwestycje Ogółem (wiersz 2=2.1+2.2+2.3+2.4)</i>	21 767 915
2.1	<i>nowe inwestycje</i>	3107109
2.2	<i>modernizacja</i>	177000
2.3	<i>remonty</i>	363100
2.4	<i>zakupy inwestycyjne</i>	1346766
3	wydatki na wynagrodzenie z pochodnymi	41430428
4	koszt planowanych szkoleń zawodowych	300821
5	koszt uzupełnienia wykształcenia	81200
6	pozostałe koszty utrzymania	7958196

Istotną składową w strukturze potrzeb w zakresie pomocy społecznej samorządów gminnych są koszty utrzymania i prowadzenia ośrodków pomocy społecznej. Potrzeby zgłaszane na 2010 rok przez gminy województwa świętokrzyskiego wynoszą: **72 783 326,00zł** w tym na planowane wydatki inwestycyjne: **21 767 915,00zł**.

Wykres nr 3. Planowany roczny całkowity koszt utrzymania i prowadzenia ośrodków pomocy społecznej oraz planowane wydatki na cele inwestycyjne Ośrodków Pomocy Społecznej w 2009 oraz 2010 roku.

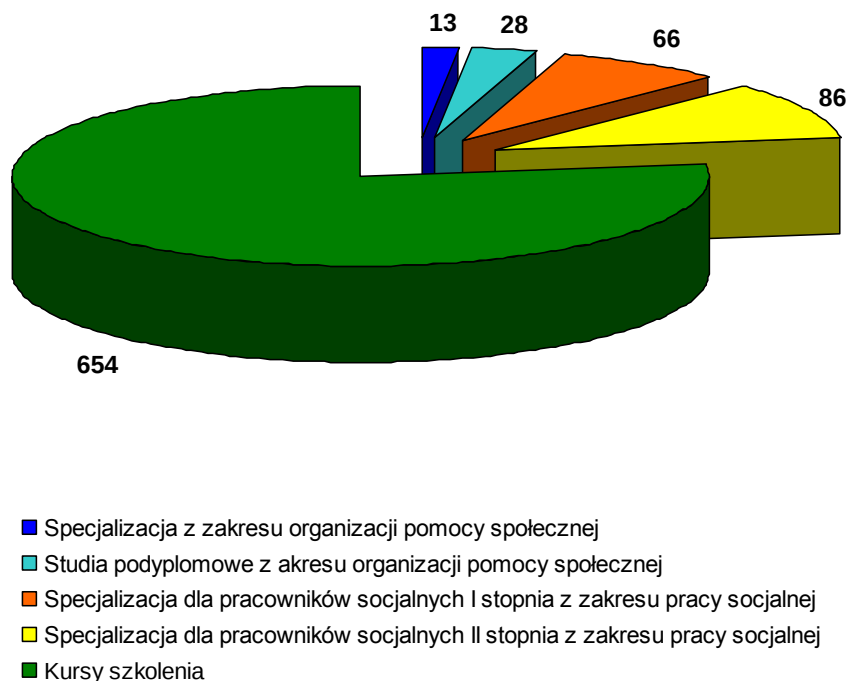

Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie świętokrzyskim zgłosiły większe potrzeby w zakresie kosztów utrzymania i prowadzenia w/w ośrodków. Ważną częścią składową potrzeb na całkowite koszty utrzymania i prowadzenia placówek są planowane wydatki inwestycyjne, które to znacząco wzrosły w planach na 2010 rok tj. z **2 346 416,00zł** (plan na 2009r.), **do 21 767 915,00zł** (potrzeby na 2010r.).

4. Potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej w woj. świętokrzyskim

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest niezwykle istotnym czynnikiem funkcjonowania systemu pomocy społecznej. Poprzez podnoszenie wykształcenia, podejmowanie studiów podyplomowych, udział w kursach i szkoleniach, pracownicy służb społecznych podnoszą swoje kompetencje zawodowe, dzięki czemu mogą lepiej realizować swoje zadania, są przygotowani do podejmowania nowych wyzwań w zakresie pomocy społecznej, które napotykają w swojej pracy.

Wykres nr 4. Potrzeby w zakresie szkolenia zawodowego pracowników pomocy społecznej.

W zgłaszanych potrzebach w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej w woj. świętokrzyski, należy dostrzec chęć podniesienia kwalifikacji poprzez podjęcie studiów podyplomowych z zakresu organizacji pomocy społecznej 28 osób, chęć specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej 13 osób, specjalizacji dla pracowników socjalnych I stopnia z zakresu pracy socjalnej 9 osób, specjalizacji dla pracowników II stopnia z zakresu pracy socjalnej 86 osób. Ośrodki Pomocy Społecznej z woj. świętokrzyskiego zgłosiły potrzebę przeszkolenia 654 osób, zakres tematyczny szkoleń zgłaszany przez Ośrodki Pomocy Społecznej obejmuje szereg tematów i zagadnień w których pracownicy oczekują podniesienia kompetencji tzw. „miękkich” oraz „twardych”. Tematyka szkoleń, na które zgłaszane są zapotrzebowania to m.in. – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, - profilaktyka uzależnień, - terapia osób agresywnych, - mediacje, - superwizja, - radzenie sobie ze stresem, - nauka języka migowego, - muzykoterapia, - kodeks postępowania administracyjnego, - projekty POKL,- fundusz alimentacyjny, - pierwsza pomoc.

I.5. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej

Tabela 4. Planowane zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej

Lp.	Stanowisko	Liczba osób
	Ogółem planowane zatrudnienie w ops-ie w 2010r.	2310
	z tego:	
1.	dyrektor/kierownik	91
2.	Zastępcą dyrektora/ zastępcą kierownika	22
3.	pracownicy socjalni ogółem	949
	z tego:	44
3a	starszy specjalista pracy socjalnej	33
3b.	specjalista pracy socjalnej	106
3c.	starszy pracownik socjalny	191
3d.	Pracownik socjalny	314
	w tym (z Lp. 3) w rejonach opiekuńczych	541
4.	główny specjalista	3
4a	w tym (z Lp. 4) będący pracownikiem socjalnym	2
5.	aspirant pracy socjalnej	40
6.	pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	285
7.	pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	73
8.	Konsultant	13
9.	koordynator ds. komputeryzacji	11
10.	radca prawny	3
11.	Pozostali pracownicy	899

Plany potrzeb zgłoszonych w zakresie zatrudnia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na 2010 rok przedstawia tabela nr 4. Powyższa tabela prezentuje dane sumaryczne przekazane przez Ośrodki Pomocy Społecznej z woj. świętokrzyskiego, w rozbiciu na poszczególne stanowiska. Ze zgłoszonych potrzeb wynika, iż planowana ilość etatów w ośrodkach pomocy społecznej wynosi w 2010 roku **2310**.

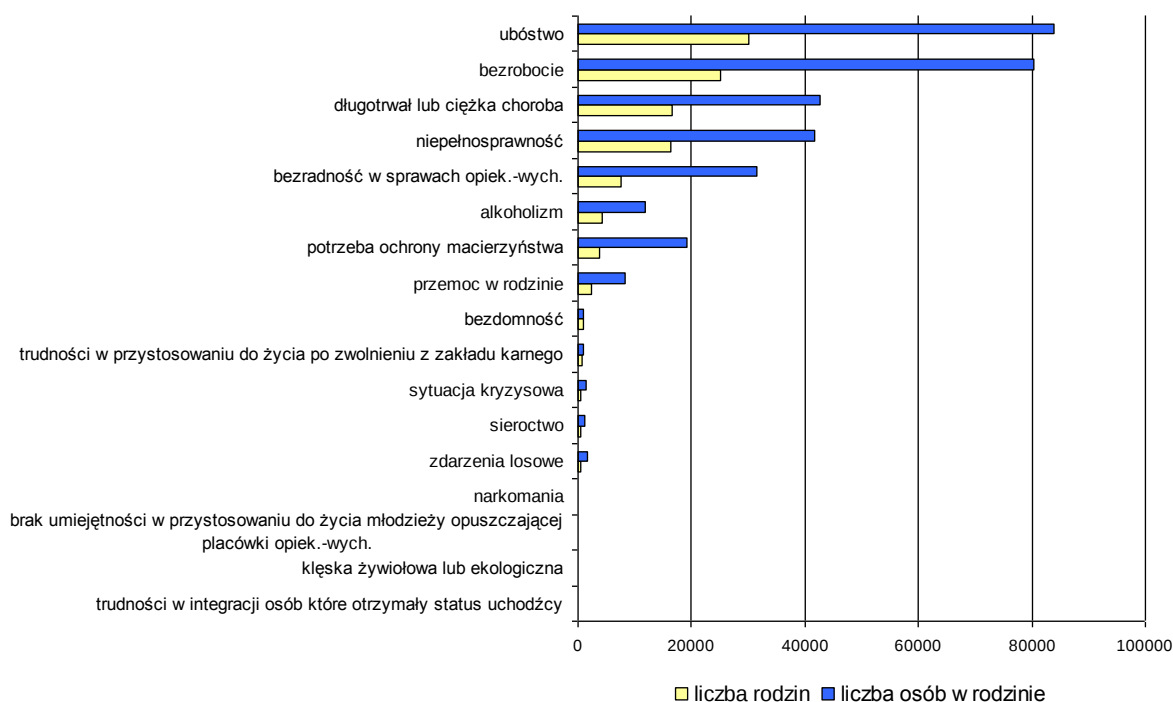
Tabela nr 5. Planowane zatrudnienie w 2010r. w innych jednostkach pomocy społecznej o zasięgu gminnym.

Lp.	Stanowisko	Liczba osób
1	Domy pomocy społecznej	0
2	Placówki specjalistycznego poradnictwa	32
3	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	5
4	Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze	0
5	Ośrodki interwencji kryzysowej	6
6	Ośrodki wsparcia	136
	w tym:	0
a.	środowiskowe domy samopomocy	167
b.	dzienne domy pomocy	6
c.	noclegownie (domy noclegowe itp.)	6
d.	ośrodki opiekuńcze	0
e.	inne (jakie?)	94

Ośrodki Pomocy Społecznej w woj. świętokrzyskim zostały zapytane o potrzeby w zakresie zatrudnienia w innych jednostkach pomocy społecznej o zasięgu gminnym. W tabeli nr 5 zaprezentowane są dane dotyczące planów zatrudnienia w innych jednostkach pomocy społecznej o zasięgu gminnym. Planowane zatrudnienie w w/w jednostkach wynosi 452 osób z tego największe zapotrzebowanie zgłaszane jest przez ośrodki wsparcia 136 osób.

1.6. Powody ubiegania się o pomoc społeczną

Wykres nr 5. Powody ubiegania się o pomoc społeczną.

Powyższy wykres prezentuje najczęściej występujące przyczyny ubiegania się o pomoc społeczną przez klientów ośrodków pomocy społecznej w woj. świętokrzyskim. Z danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej wynika, iż najczęstszą przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała ciężka choroba, niepełnosprawność.

1.7. Potrzeby w zakresie opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz emerytalno rentowe klientom pomocy społecznej

Tabela 6. Planowane opłaty składek na ubezpieczenia zdrowotne

L.p.	Formy pomocy	Planowana liczba świadczeniobiorców z których opłacana będzie składka	Planowana liczba składek	Planowany koszt składek w zł
1	Zasiłek stały - art. 18 ust.1 p.2	6354,00	66251,00	2291802,00
2	osoby bezdomne objęte indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności - art.. 9 p. 26	96,00	928,00	35875,00
3	Dzieci przebywające w placówkach (resocjalizacyjnych Wych-OP) lub DPS niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu art.. 9 p 17	117,00	155,00	52344,00
4	Dzieci do czasu rozp. realizacji obowiązku szkolnego nie przebywające w placówkach art..9 p.18	42,00	206,00	6977,00
5	Ogółem	6609,00	67540,00	2386998,00

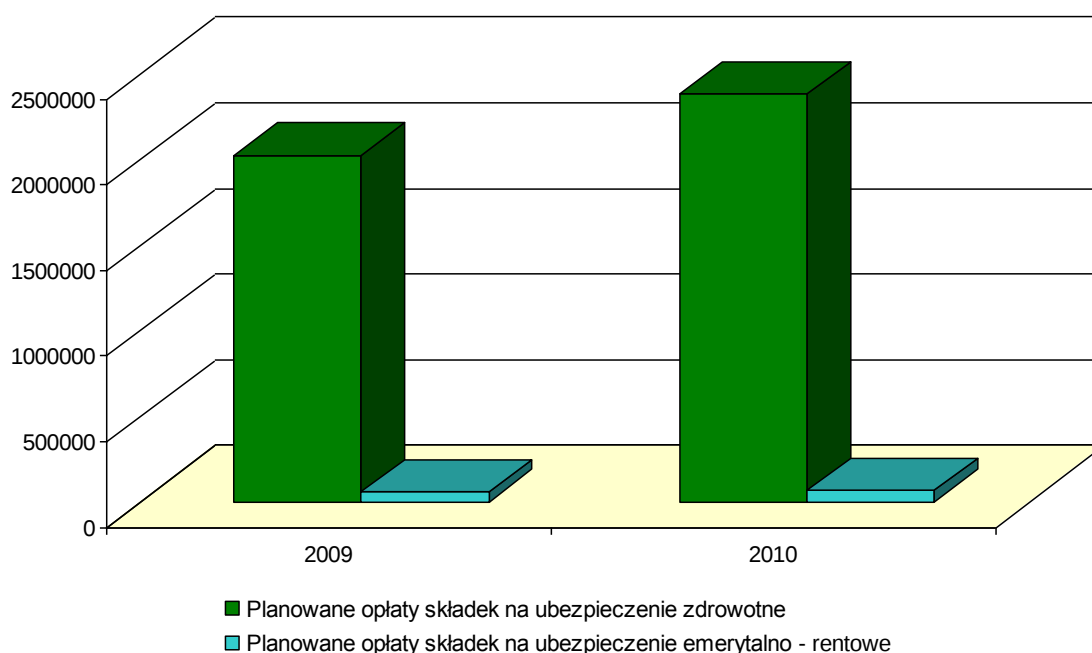
Planowane opłaty składek na ubezpieczenia emerytalno – rentowe

	Składka opłacana od 01.01.2001 na podst. art.. 17 ust 1 p 9 ustawy o pomocy społecznej	78	584	59704
--	--	----	-----	-------

Potrzeby samorządów gminnych w zakresie odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe, przedstawia tabela nr 6. Z zebranych danych wynika, iż potrzeby gmin w zakresie odprowadzania składek na

ubezpieczenie zdrowotne na 2010 rok wynoszą **2 386 998,00 zł**. Natomiast potrzeby w zakresie odprowadzania składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe wynoszą **59 704,00zł**.

Wykres nr 6. Planowane opłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne i emerytalno – rentowe w 2009 i 2010 roku.

Powyższy wykres prezentuje wzrost potrzeb w 2010 roku w stosunku do 2009 roku w zakresie planowanych składek na ubezpieczenie zdrowotne przez samorządy gminne w województwie świętokrzyskim z **2 027 587, 00zł** do **2 386 998,00 zł**. Odwrotna tendencja widać w planowanych składkach na ubezpieczenie emerytalno – rentowe potrzeby w tym zakresie w 2009 roku wynosiły **68 519,40 zł.**, zgłoszone potrzeby na rok 2010 wynoszą **59 704,00 zł**.

1.8. Działania w ramach gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

W ramach zidentyfikowanych potrzeb w zakresie pomocy społecznej samorządy gminne realizują różnego rodzaju działania w ramach gminnych systemów profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Zgłoszone potrzeby na powyższe zadanie w 2010 roku przez samorządy gminne wynosi **3 471 940,00 zł**, zaplanowana liczba osób, które mają być objęte tym systemem wynosi **16 963** osoby.

II POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIATACH NA ROK 2010

Zadania własne powiatu to:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży

- niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
 - pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
 - prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
 - prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
 - prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
 - udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
 - szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
 - doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
 - podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
 - sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
 - sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej;
 - utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zadania z zakresu administracji rządowej:

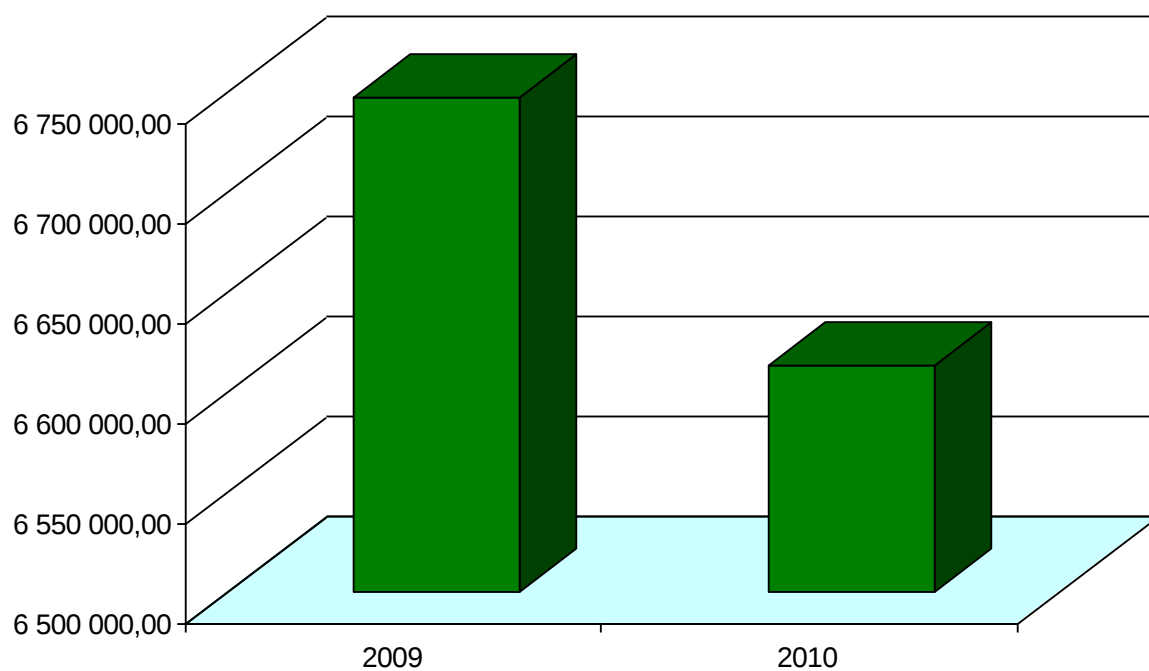
- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
- udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;
- finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców,
- realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecanie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

II.1. Potrzeby w zakresie utrzymania i prowadzenia Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie

Tabela nr 7. Utrzymanie i prowadzenie pcpr-u.			
Lp.	Wyszczególnienie	Planowany roczny całkowity koszt utrzymania i prowadzenia PCPR w 2010r. (w zł.)	
		Ogółem	w tym: z budżetu państwa
1.	PCPR ogółem (wiersz 2+3+4+5+6)	6 613 095,60	864 260,00
	z tego:		
2.	Planowane inwestycje ogółem (wiersz 2 = 2a+2b+2c+2d)	186 500,00	2 500,00
2a.	nowe inwestycje	120 000,00	127 500,00
2b.	modernizacja	0,00	0,00
2c.	remonty	12 500,00	2 500,00
2d.	zakupy inwestycyjne	54 000,00	5 000,00
3.	Koszt wynagrodzeń (z pochodnymi)	5 685 975,00	736 800,00
4.	Koszt planowanych szkoleń zawodowych	29 928,00	3 500,00
5.	Koszt uzupełniania wykształcenia	0,00	0,00
6.	Pozostałe koszty utrzymania pcpr-u	830 692,00	115 460,00

Potrzeby zgłoszone przez samorządy powiatowe w zakresie utrzymania i prowadzenia Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie na 2010 rok wynoszą **6 613 095, 60 zł** z tego w strukturze tych, kosztów najwyższą kwotę stanowią wydatki na wynagrodzenia kwota **5 685 975,00 zł** co stanowi **85,98 %** z ogólnej kwoty zgłoszonych potrzeb.

Wykres nr 7 Potrzeby w zakresie prowadzenie i utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2009 oraz 2010

Zgłoszone potrzeby w zakresie utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie przez samorządy powiatowe uległy zmniejszeniu w roku 2010 w stosunku do roku 2009 z **6 747 425, 00 zł do 6 613 095, 60 zł.**

II.2 Potrzeby w zakresie zatrudnienia w Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie

Tabela nr 8. Planowane zatrudnienie w powiatowym centrum pomocy rodzinie w 2010r.		
Lp.	Stanowisko	Liczba osób
	Liczba pracowników pcpru ogółem:	212
1.	dyrektor/zastępca dyrektora	8
2.	kierownik/ zastępca kierownika	3
3.	kierownik działu	12
4.	kierownik sekcji	5
5.	pracownicy socjalni ogółem (5a +5b+5c+5d+5e)	47
	z tego:	
5a.	starszy specjalista pracy socjalnej	5
5b	specjalista pracy socjalnej	8
5c	starszy pracownik socjalny	5
5d	pracownik socjalny	28
5e	główny specjalista	1
	w tym: będący pracownikiem socjalnym	0
6.	doradca ds. osób niepełnosprawnych	6
	w tym będący pracownikiem socjalnym	1
7.	starszy specjalista pracy z rodziną	2
8.	specjalista pracy z rodziną	1
9.	aspirant pracy socjalnej	8
10.	konsultant	24
11.	koordynator ds. komputeryzacji	1
12.	radca prawny	1
13.	pozostali pracownicy	76

Plany potrzeb zgłoszonych w zakresie zatrudnienia w rozbiciu na poszczególne stanowiska w Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie na 2010 rok przedstawia tabela nr 8. Ze zgłoszonych potrzeb wynika, iż planowana ilość etatów w ośrodkach Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie w woj. świętokrzyskim wynosi w 2010 roku **212**.

Samorządy powiatowe zostały zapytane o plany zatrudnienia w 2010 roku w innych jednostkach pomocy społecznej o zasięgu powiatowym. Zgłoszone potrzeby w zakresie planowanych na 2010 rok etatów prezentują się następująco:

Domy pomocy społecznej – **1637**

Placówki specjalistycznego poradnictwa – **80**

Placówki opiekuńczo – wychowawcze - **453**

Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze – **92**

Ośrodki interwencji kryzysowej – **81**

Ośrodki wsparcia – **89**

II.3 Potrzeby w zakresie kosztów na realizację zadań własnych powiatów w zakresie pomocy na życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem

Jednym z zadań własnych powiatu w zakresie pomocy społecznej jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania nie spokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym.

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie planują, iż w 2010 roku liczba dzieci, które zostaną umieszczone w rodzinach zastępczych w 2010 rok wyniesie **1798** z tego **1166** w rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, **164** w rodzinach nie spokrewnionych z dzieckiem, **468** w rodzinach zawodowych nie spokrewnionych z dzieckiem.

Potrzeby finansowe na realizację zadań własnych powiatu na życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem, kształtują się następująco:

- Rodziny zastępcze **3 364 336,65 zł**
- Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego **1 573 689,32zł**
- Specjalne Ośrodki Szkolno – Wychowawcze **94 937, 42 zł**
- Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze **343 800, 90 zł**
- Domy Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intellektualnie **11 529,00 zł**
- Domy dla matek z małymi Dziećmi i Kobiet w Cięży **45 787,00 zł**
- Schroniska dla nieletnich **15 811,00 zł**
- Zakłady poprawcze **99 643,00 zł**
- Zakłady Karne **4 941,00 zł**
- Młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę **15 811,00 zł**
- Specjalne ośrodki wychowawcze **15 811,00 zł**

Samorządy powiatowe zaplanowały w bilansie potrzeb koszty utrzymania dzieci z terenu powiatu umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych i w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu. Potrzeby zgłoszone w tym zakresie to **8 312 193,27 zł.**

II.4 Potrzeby w zakresie udzielania pomocy uchodźcom, cudzoziemcom

Tabela nr 9 Pomoc udzielana uchodźcom, cudzoziemcom

Lp	Formy pomocy	Planowana liczba osób wymagających pomocy	Planowana liczba rodzin wymagających pomocy	Planowany ogólny koszt świadczeń (w zł)
1	Pomoc udzielana uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji	27	8	206 670, 00
2	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za uchodźców	16	7	7 543, 00
3	Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art5a ustawy o pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej	10	3	18 000,00
4	Finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5 ustawy o pomocy społecznej	11	8	180 664,00

Tabela nr 9 przedstawia potrzeby w zakresie pomocy udzielanej uchodźcom, cudzoziemcom przez samorządy powiatowe w woj. świętokrzyskim. Powyższe potrzeby samorządów w tym zakresie wyrażają się w kwocie **412 877,00 zł** z tego dominują środki na dwie formy pomocy tj. pomoc udzielana uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji **206 670,00 zł** co stanowi **50,05%** całości planowanych kosztów oraz finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5 ustawy o pomocy społecznej, kwota **180 664,00 zł** co stanowi **43,75%** całości planowanych kosztów.

II.5. Potrzeby w zakresie kosztów utrzymania i prowadzenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym finansowanym z budżetu powiatów ze środków na pomoc społeczną

Planowane koszty na utrzymanie i prowadzenie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym finansowanych ze środków budżetu powiatu ze środków na pomoc społeczną kształtują się w sposób następujący:

Organ prowadzący - powiat

- Domy pomocy społecznej – **53 284 016,58 zł**
- Ośrodki wsparcia – **1 256 696,00 zł**
- Domy dla matek z małoletnimi dziećmi i dla kobiet w ciąży – **447 200,00 zł**
- Mieszkania chronione - **82 676,32 zł**
- Ośrodki interwencji kryzysowej - **338 399,39 zł**
- Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze - **502 983,00zł**
- Placówki opiekuńczo – wychowawcze - **20 552 776,60 zł**

Inny organ prowadzący

- Domy pomocy społecznej - **8 789 924,00 zł**
- Ośrodki wsparcia - **270 000,00 zł**
- Mieszkania chronione - **7 920,32 zł**
- Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze – **62 000,00 zł**
- Placówki opiekuńczo – wychowawcze **3 882 242,80 zł**

II.6. Potrzeby w zakresie inwestycji z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane lub planowane do rozpoczęcia przez samorządy powiatowe w 2010.

W bilansie potrzeb na 2010 rok samorządy powiatowe zaplanowały środki, które będą angażowały w inwestycję z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia przez powiat w 2010 roku. Ze zgłoszonych potrzeb wynika, iż wartość inwestycji – ogółem określona na podstawie kosztorysu lub wskaźnika wynosi **16 255 819,79 zł**. Planowane zapotrzebowanie na środki finansowe na realizację w 2010 roku wynoszą **5 345 737,00 zł**.

Zakończenie

Powyższe opracowanie traktuje przedmiotowy materiał w sposób ogólny. Szczegółowe dane liczbowe dotyczące poszczególnych zadań z zakresu pomocy społecznej zarówno samorządów gminnych i powiatowych, zebrane są w tabelach, będących zawartością dalszej części Bilansu Potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2010 (Tom II do IX)